

ARCHEO-
LOGIA
POLSKI

TOM V

1960

Tom 1013

SPIS TREŚCI

Tomu V Archeologii Polski

STUDIA I MATERIAŁY

	Zesz.	Str.
Bukowski Zbigniew, Kilka uwag na temat funkcji niektórych ozdób guzikowatych kultury łużyckiej	2	197—241
Remarks on the Function of Button-like Ornaments of the Lusatian Culture		241—244
✓ Giźbert Wanda, Studium porównawcze nad ziarnami żyta kopalnego (neolit, późny okres rzymski i wczesne średniowiecze)	1	81—90
A Comparative Study on Excavated Grains of Rye		90
Kiersnowski Ryszard, Znaki graniczne w Polsce średniowiecznej	2	257—287
Die Grenzzeichen im mittelalterlichen Polen		287—289
Klichowska Melania, Wczesnośredniowieczne szczątki roślinne i zwierzęce z placu Katedralnego w Poznaniu z badań w 1958 roku	1	117—123
Frühmittelalterliche pflanzliche und tierische Überreste vom Domplatz in Poznań gefunden während der Untersuchungen 1958		124
Kozłowski Janusz Krzysztof, Nowe materiały do zagadnienia stosunków między terenem Polski i Węgier w epoce kamiennej	1	7—20
Neues Material zum Problem der Beziehungen zwischen dem Gebiet von Polen und Ungarn in der Steinzeit		21
✓ Krzak Zygmunt, O sztucznej deformacji czaszek ludzkich w okresie eneolitu w Złotej	2	187—195
About the Artificial Deformation of Human Skulls at Eneolithic Złota		199—196
Leciejewicz Lech, Plemiona zachodniopomorskie we wczesnym średniowieczu	1	91—108
West Pomeranian Tribes in the Early Middle Ages		108—109
Moldenhawer Konstanty, Jedwabnictwo w Polsce i innych krajach we wczesnym średniowieczu	1	111—115
Шелководство в Польше и иных странах в раннем средневековии		115
Silk Industry in Poland and in Other Countries in the Early Middle Ages		116
Olczak Jerzy, Zagadnienie produkcji szklarskiej w Międzyrzeczu Wielkopolskim w świetle dotychczasowych badań archeologicznych	1	125—133
La question de la verrerie à Międzyrzecz (Grande-Pologne) en égard aux recherches archéologiques faites jusqu'à présent		134
✓ Podkowińska Zofia, Badania w Strzyżowie, pow. Hrubieszów, woj. Lublin, w latach 1935—1937 oraz 1939	1	39—77
Исследования в Стжижове, повят Хрубешув, воеводство Люблин, в 1935—1937 и 1939 годах		77—79

	Zesz.	Str.
Ausgrabungen in Strzyżów, Kreis Hrubieszów, Woiwodschaft Lublin, in den Jahren 1935—1937 und 1939	1	79—80
Szydłowski Jerzy, Kubiczek Teodor, Kilka uwag na temat konstrukcji i działania zamków skrzyż z okresu wpływów rzymskich Einige Bemerkungen über die Konstruktion und das Funktionieren von Truhenschlössern aus der Zeit der römischen Einflüsse	2	245—254 255
Więckowska Hanna, Powierzchniowe badania stanowisk wydmych na tzw. tarasie nowodworskim w r. 1955	1	23—36
Oberflächliche Forschungen der Dünenfundorte auf der sogenannten Terrasse von Nowy Dwór im Jahre 1955		36—37

POLEMIKI I Dyskusje

Lehr-Spławiński Tadeusz, Rzut oka na etnogenezę Słowian ze strony antropologów (na marginesie prac W. Kóćki i J. Czekanowskiego)	1	135—147
--	---	---------

Recenzje i Sprawozdania

M. Aleksiewicz, Zarys osadnictwa w okresie lateńskim i rzymskim oraz wpływów kultury prowincjonalno-rzymskiej na ziemię województwa rzeszowskiego (Krzysztof Dąbrowski)	2	318—319
B. Benadík, E. Vlček, C. Ambros, Keltské pohrebiská na juho-západnom Slovensku (Janina Rosen-Przeworska)	2	313—317
J. Chochol, Dosavadní výsledky anthropologického rozboru lužických žárových pohřbů z českých zemí (Tadeusz Malinowski)	2	310—312
J. Filip, Keltové ve střední Evropě, Praha 1956 (Janina Rosen-Przeworska)	1	157—165
U. Fischer, Zu den mitteldeutschen Trommeln; G. Mildenberger, Die neolithischen Tontrommeln; N. Mašek, Neolitické bubny v Čechách a na Moravě (Lidia Gabałówna)	2	296—300
H. Gross, Die bisherigen Ergebnisse von C ¹⁴ -Messungen und paläontologischen Untersuchungen für die Gliederung und Chronologie des Jungpleistozäns in Mitteleuropa und den Nachbargebieten (Hanna Więckowska)	2	348—350
W. Haarnagel, Die Ergebnisse der Grabung auf der Wurt Feddersen Wierde bei Bremerhaven in den Jahren von 1955—1957 (Barbara Barankiewicz)	2	324—327
M. Jahn, Gab es in der vorgeschichtlichen Zeit bereits einen Handel? (Zygmunt Krzak)	1	149—150
J. Kavan, O zapracování a výzdobě kosti u západních Slovanů v době hradištní (Zofia Hilczerówna)	2	343—346
Z. Krzak, Cmentarzysko kultury złockiej na stanowisku „Grodzisko II“ we wsi Złota, pow. Sandomierz (Jerzy Głósik)	2	300—304
J. W. Kucharenko, Wołynskaja grupa polej pogriebienij (Teresa Dąbrowska)	2	337—339
P. Kulikauskas, Nemenčinės Poliakalnis; R. Volkalitė-Kulikauskienė, Migonijų (Jezno Raj.), Archeologiniai Paminklai (Jerzy Okulicz)	2	338—341

I. I. Liapuszkin, Gorodiszczje Nowotroickoje (O kulturze wostocznych sławian w pieriod słoženija kijewskiego gosudarstwa) (Jadwiga Rauhut)	2	341—343
J. Marcinia, Cmentarzysko ciałopalne z okresu późnolateńskiego w Wilanowie koło Warszawy (Jerzy Pyrgała)	2	327—334
R. Mikłaszewska, Osada kultury łużyckiej na stanowisku „Sowa“ w Drohiczyźnie nad Bugiem (Jerzy Głosik)	2	308—310
K. Musianowicz, Gród i osada podgrodowa w Bródnie Starym koło Warszawy (Janina Kamińska)	1	174—178
S. Nosek, Materiały do badań nad historią starożytną i wczesnośrodkowoczesną międzyrzecza Wisły i Bugu (Jerzy Głosik)	2	291—296
V. Ondrouch, Bohaté hroby z doby římskej na Slovensku (novšé nálezy), (Krzysztof Dąbrowski)	2	334—335
V. Ondrouch, Keltske mince typu Biatec z Bratislavy (Janina Rosen-Przeworska)	2	320—324
J. Řihovský, Problém expanse lidu s lužickou kulturou do středního Podunají; A. I. Tierenožkin, Łužickaja kultura i kultury sriedniego Podnieprowja (Zbigniew Bukowski)	1	151—157
I. P. Rusanowa, Archieologiczeskije pamiatniki wtorej połowiny I tysiaczietija n. e. na tierritorii driewlan (Wojciech Szymański)	2	335—337
J. Schneider, Die Keramik des Aurither Stils westlich der Oder (Jan Dąbrowski)	2	304—370
H. Tauber, Difficulties in the Application of C ¹⁴ Results in Archaeology (Hanna Więckowska)	2	34C—348
Z. Wartołowska, Gród czerwieński Sutiejsk na pograniczu polsko-ruskim (Lechosław Rauhut)	1	165—173
H. A. Ząbkiewicz-Koszańska, Cmentarzysko kultury łużyckiej w Łodzi-Rudzie Pabianickiej (Jan Dąbrowski)	2	307—308

KRONIKA

Doroczna archeologiczna konferencja sprawozdawcza w Bydgoszczy, 15—18 grudnia 1958 r. (I. Górska)	2	351—352
Międzynarodowe kolokwium w sprawie początków rzemiosł i miast w Polsce (M. Dembińska)	2	356—359
Ogólnopolska Archeologiczna Konferencja Planująca w Opolu, 6 i 7 kwietnia 1959 r. (Z. Bukowski)	2	354—352
Regionalna Konferencja Naukowa w Stalowej Woli, 9—11 września 1959 r. (A. Kunysz)	2	354—356
Seminarium archeologii słowiańskiej w Moskwie, 22—26 XII 1958 (L. Leciejewicz)	1	179—180

Nie wypożycza się

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
I N S T Y T U T H I S T O R I I K U L T U R Y M A T E R I A L N E J

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM V

Zeszyt 1

WARSZAWA — WROCŁAW

ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

WYDAWNICTWA INSTYTUTU HISTORII KULTURY MATERIALNEJ PAN

ARCHAEOLOGIA POLONA	Cena zł
Tom I, Warszawa 1958 Ossolineum, ss. 97	20.—
Tom II, Warszawa 1959 Ossolineum, ss. 202	45.—
Tom III (w druku)	

ARCHEOLOGIA

Tom V, 1952—1953, Warszawa—Wrocław 1955 Ossolineum ss. 441	129.—
Tom VI, 1954, Warszawa—Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 323	92.—
Tom VII, z. 1—2, 1955, Warszawa—Wrocław 1957 Ossolineum, s. 514	185.—
Tom VIII, z. 1—2, 1956, Warszawa—Wrocław 1958—1959 Ossolineum, ss. 516	160.—
Tom IX, 1957, Warszawa—Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 213	60.—
Tom X (w druku)	

ARCHEOLOGIA POLSKI

Tom I, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 292	60.—
Tom II, z. 1—2, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 400	70.—
Tom III, z. 1—2 Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 400 + 2. nlb.	75.—
Tom IV, z. 1—2, Wrocław 1959—1960 Ossolineum, ss. 404	78.—
Tom V, z. 1, Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 180	
Tom V, z. 2 (w druku)	

BIBLIOTHECA ANTIQUA

Tom I. Anna Świderek, <i>La propriété foncière privée dans l'Égypte de Vespasien et sa technique agricole d'après P. Lond. 131 recto</i> , Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 108 + 2 tabl.	25.—
Tom II. Bogdan Rutkowski, <i>Terra sigillata znaleziona w Polsce</i> , Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 115 + 38 tabl. + 5 map	30.—

INVENTARIA ARCHAEOLOGICA, POLOGNE

- I, Łódź 1959 PWN, planches I—X
- II, Łódź 1959 PWN, planches XI—XVI
- III, Łódź 1959 PWN, planches XVII—XXIV
- IV, Łódź 1960 PWN, planches XXV—XXXI

POLSKIE BADANIA ARCHEOLOGICZNE

1. Jacek Słaski, Stanisław Tabaczyński, *Wczesnośredniowieczne skarby srebrne Wielkopolski (Polskie skarby wczesnośredniowieczne. Inwentarze, t. 1)*, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 86 + 2 wklejki + 27 tabl.
2. Stanisław Tabaczyński, *Z badań nad wczesnośredniowiecznymi skarbami srebrnymi Wielkopolski*, Wrocław 1958 Ossolineum ss. 69
3. *Poznań we wczesnym średniowieczu*, t. I, praca zbiorowa pod red. W. Hensla, Warszawa—Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 129 + 1 wklejka
4. Teresa i Ryszard Kiersnowscy, *Wczesnośredniowieczne skarby srebrne z Pomorza (Polskie skarby wczesnośredniowieczne. Inwentarze, t. 2)*, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 134 + 31 tabl. + wklejka (mapa)

ARCHEOLOGIA POLSKI

Wig wybozycza sie

P O L S K A A K A D E M I A N A U K
INSTYTUT HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

ARCHEOLOGIA POLSKI

TOM V

Zeszyt 1

P 319

WARSZAWA 1960 WROCLAW

ZAKŁAD NARODOWY IMIENIA OSSOLIŃSKICH
WYDAWNICTWO POLSKIEJ AKADEMII NAUK

Redaktor Wydawnictw
Działu I, Archeologii Polski,
Instytutu Historii Kultury Materialnej
WITOLD HENSEL

Redaktor Serii
ZDZISŁAW RAJEWSKI

Sekretarze Redakcji
ZBIGNIEW BUKOWSKI, JERZY GAŚSOWSKI

Rada Redakcyjna
ALEKSANDER GIEYSZTOR, WITOLD HENSEL, KONRAD
JAŹDŻEWSKI, ZDZISŁAW KĘPIŃSKI, KAZIMIERZ MA-
JEWski, ZOFIA PODKOWIŃSKA

Adres Redakcji
Instytut Historii Kultury Materialnej
Warszawa, Nowy Świat 72,
tel. 6-52-31, wewn. 153

Redaktor Wydawnictwa Aurelia Podgórska

Wszelkie prawa zastrzeżone

Printed in Poland

Zakład Narodowy im. Ossolińskich. Wydawnictwo Polskiej Akademii
Nauk. Wrocław 1960. Wydanie I. Nakład 600 + 200 egz. Objętość
ark. wyd. 15,8, ark. druk. 11,25+1 wkl., ark. form. A-1 15,29. Papier
ilustr. kl. V, 80 g, 70×100(16), z fabryki we Włocławku. Oddano do
składania 19 III 1960, podpisano do druku 27 IX 1960, druk ukończono
w październiku 1960. Zakł. Kartograficzne, Wrocław, ul. Kościuszki 29.
Zam. nr 513 (H-18). Cena zł 38.—

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

Janusz Krzysztof Kozłowski, Nowe materiały do zagadnienia stosunków między terenem Polski i Węgier w epoce kamiennej	7
Neues Material zum Problem der Beziehungen zwischen dem Gebiet von Polen und Ungarn in der Steinzeit	21
Hanna Więckowska, Powierzchniowe badania stanowisk wydmowych na tzw. tarasie nowodworskim w r. 1955	23
Oberflächliche Forschungen der Dünenfundorte auf der sogenannten Terrasse von Nowy Dwór im Jahre 1955	36
Zofia Podkowińska, Badania w Strzyżowie, pow. Hrubieszów, woj. Lublin, w latach 1935—1937 oraz 1939.	39
Исследования в Стжижове, повят Хрубешув, воеводство Люблин, в 1935 — 1937 и 1939 годах	77
Ausgrabungen in Strzyżów, Kreis Hrubieszów, Woiwodschaft Lublin, in den Jahren 1935—1937 und 1939	79
Wanda Giźbert, Studium porównawcze nad ziarnami żyta kopalnego (neolit, późny okres rzymski i wczesne średniowiecze)	81
A Comparative Study on Excavated Grains of Rye	90
Lech Leciejewicz, Plemiona zachodniopomorskie we wczesnym średniowieczu	91
West Pomeranian Tribes in the Early Middle Ages	108
Konstanty Moldenhawer, Jedwabnictwo w Polsce i innych krajach we wczesnym średniowieczu	111
Шелководство в Польше и иных странах в раннем средневековии	115
Silk Industry in Poland and in Other Countries in the Early Middle Ages	116
Melania Klichowska, Wczesnośredniowieczne szczątki roślinne i zwierzęce z placu Katedralnego w Poznaniu z badań w 1958 roku	117
Frühmittelalterliche pflanzliche und tierische Überreste vom Domplatz in Poznań gefunden während der Untersuchungen 1958	124
Jerzy Olczak, Zagadnienie produkcji szklarskiej w Międzyrzeczu Wielkopolskim w świetle dotychczasowych badań archeologicznych	125
La question de la verrerie à Międzyrzecz (Grand-Pologne) en égard aux recherches archéologiques faites jusqu'à présent	134

POLEMIKI I Dyskusje

Tadeusz Lehr-Spławiński, Rzut oka na etnogenezę Słowian ze strony antropologów (na marginesie prac W. Kócki i J. Czekanowskiego)	135
--	-----

RECENZJE I SPRAWOZDANIA

- M. Jahn, Gab es in der vorgeschichtlichen Zeit bereits einen Handel?, „Abhandlungen der Sächsischen Akademie der Wissenschaften zu Leipzig“, Berlin 1956 (Zygmunt Krzak) 149
- J. Řihovský, Problém expanse lidu s lužickou kulturou do středního Podunají, „Archeologické Rozhledy“, R. 10: 1958, s. 203—232. A. I. Tierenožkin, Łužickaja kultura i kultury sriedniego Podnieprowja, „Kratkije Soobszczenia Instituta Istorii Matierialnoj Kultury“, z. 67, 1957, s. 3—16 (Zbigniew Bukowski) 151
- J. Filip, Keltové ve střední Evropě, Praha 1956 (Janina Rosen-Przeworska) 157
- Z. Wartołowska, Gród czerwieński Sutiejsk na pograniczu polsko-ruskim, „Światowit“, t. 22: 1958 (Lechosław Rauhut) 165
- K. Musianowicz, Gród i osada podgrodowa w Bródnie Starym koło Warszawy, „Materiały Wczesnośredniowieczne“, t. IV, Warszawa 1956, s. 7—97 (Janina Kamińska) 174

KRONIKA

- Lech Leciejewicz, Seminarium archeologii słowiańskiej w Moskwie (22—26) XII 1958) 179

5. *Poznań we wczesnym średniowieczu*, t. II, praca zbiorowa pod red. W. Hensla (w druku)
6. Włodzimierz i Zoja Szafrąnczy, *Z badań nad wczesnośredniowiecznym osadnictwem wiejskim w Biskupinie* (w druku)
7. *Poznań we wczesnym średniowieczu*, t. III, praca zbiorowa pod red. W. Hensla (w druku)

SPRAWOZDANIA ARCHEOLOGICZNE

I, Wrocław 1955 Ossolineum, ss. 279	41.—
II, Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 188	25.—
III, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 327	60.—
IV, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 230	40.—
V, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 302+7 tabl. nlb.	55.—
VI, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 174	35.—
VII, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 101	17.—
VIII, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 103	17.—
IX, Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 108	18.—
X, Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 112	20.—
XI (w druku)	
XII (w druku)	

KWARTALNIK HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Rocznik I, 1—2/1953, Warszawa 1953 PWN, ss. 291	30.—
Rocznik II, 1—4/1954, Warszawa 1954 PWN, ss. 840	60.—
Rocznik III, 1—4/1955, Warszawa 1955 PWN, ss. 828	60.—
Rocznik IV, 1—4/1956, Warszawa 1956 PWN, ss. 752	80.—
Rocznik V, 1—4/1957, Warszawa 1957 PWN, ss. 844	140.—
Rocznik VI, 1—4/1958, Warszawa 1958 PWN, ss. 753	140.—
Rocznik VII, 1—4/1959, Warszawa 1959 PWN, ss. 825	140.—
Rocznik VIII, 1—2/1960, Warszawa 1960 PWN, ss. 382	70.—

STUDIA I MATERIAŁY DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

Tom I, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 1, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 530	75.—
Tom II, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 1, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 520	90.—
Tom III, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 2, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 383	55.—
Tom IV, <i>Studia z dziejów gospodarstwa wiejskiego</i> , t. 2, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 697	125.—
Tom V, <i>Studia z dziejów górnictwa i hutnictwa</i> , t. 3, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 357	55.—

STUDIA WCZESNOŚREDNIOWIECZNE

Tom I, Wrocław 1952 Ossolineum, ss. 208+152 tabl.	80.—
Tom II, Wrocław 1953 Ossolineum, ss. 144+51 tabl. + 2 mapy	55.—
Tom III, Wrocław 1955 Ossolineum, ss. 384+154 tabl.	77.—
Tom IV, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 392+14 tabl.	70.—

ŹRÓDŁA DO HISTORII KULTURY MATERIALNEJ

<i>Instrukcje gospodarcze dla dóbr magnackich i szlacheckich z XVII—XIX wieku</i> , t. 1, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 749	145.—
<i>Katalog zabytków budownictwa przemysłowego</i> , t. 1, z. 1; t. 2, z. 1, Wrocław—Warszawa 1958 Ossolineum, ss. 128	25.—
<i>Katalog zabytków budownictwa przemysłowego</i> , t. 2, z. 2, Wrocław—Warszawa 1959 Ossolineum, ss. 120	25.—
Zygmunt Świechowski, <i>Katalog zabytków budownictwa romańskiego</i> (w druku)	

Cena zł 58,—

ETNOGRAFIA POLSKA

- Tom I, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 438+2 nlb. 55.—
- Tom II, Wrocław 1959 Ossolineum, ss. 502 85.—
- Tom III (w druku)

BIBLIOTEKA ETNOGRAFII POLSKIEJ

- Nr 1, *Studia i materiały do historii kultury wsi polskiej w XIX i XX w. Zająęcia pozarolnicze. Współdziałanie gospodarcze*, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 436+8 wklejek (3 barwne) 70.—
- Nr 2, Alfred Zaręba, *Zbieranie materiałów gwarowych. Wskazówki dla etnografa w terenie*, Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 54 4,80
- Nr 3, Kazimierz Moszyński, *Człowiek. Wstęp do etnografii powszechnej i etnologii*, Wrocław 1958 Ossolineum, ss. 855+38 tabl. nlb. 90.—
- Nr 4, Maria Gładyszowa, *Wiedza ludowa o gwiazdach*, Wrocław 1960 Ossolineum, ss. 235+15 map 50.—

POLSKI ATLAS ETNOGRAFICZNY

Zeszyt próbny, Wrocław 1958, 17 map + suplement, ss. 66.

ŹRÓDŁA ORIENTALNE

- Tom I, *Źródła arabskie do dziejów Słowiańszczyzny*, t. 1, wydał i opracował Tadeusz Lewicki, Wrocław 1956 Ossolineum, ss. 383 39,50

PRACE MONOGRAFICZNE I POPULARNONAUKOWE

- Witold Hensel, *Słowiańszczyzna wczesnośredniowieczna*, Warszawa 1956 PWN, ss. 493 51,80
- Jan Pazdur, *Zakłady metalowe w Białogonie (1614—1914)*, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 247 44.—
- Pierwsza Sesja Archeologiczna*, Wrocław 1957 Ossolineum, ss. 432 73.—
- Witold Hensel, *Studia nad osadnictwem Wielkopolski wczesnohistorycznej*, t. IV, Warszawa 1959 PWN, ss. 285 + XLIV tabl. 57.—
- Józef Kostrzewski, *Zachodniosłowiańskie cmentarzyska ciałopalne (w druku)*
- Witold Hensel, *Polska przed tysiącem lat (w druku)*

R. 17 BIBLIOTEKA

I
H
K
M

~~9104~~ 7319

nie wyprzedzi się